

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ปกครอง ในการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัย การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการอบรม และข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร โดย 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทของการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กบกพร่องทางสติปัญญา 2) สสำรวจสภาพปัจจุบัน ความต้องการความช่วยเหลือและข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาในระดับปฐมวัยทั่วประเทศ จำนวน 160 คน 3) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการสร้างหลักสูตรอบรม โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คนและผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาในระดับปฐมวัย 16 คนจากทั่วประเทศ

ระยะที่ 2 พัฒนาหลักสูตร แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนย่อย คือ 1) จัดทำโครงร่างหลักสูตรและประเมินโครงร่างของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 12 คน ปรับปรุงและแก้ไขร่างหลักสูตรให้สมบูรณ์โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตร คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง แนวทางการใช้หลักสูตรและเกณฑ์การประเมินผลตามหลักสูตร 2) พัฒนาชุดฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย คู่มือการใช้หลักสูตร สื่อ CD-ROM บันทึกผู้ปกครองและเครื่องมือประเมินผล โดยสร้างและหาสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม และ 3) ทดลองใช้หลักสูตรโดยอบรมผู้ปกครองของเด็กบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัยในเขตการศึกษา 10 จำนวน 10 คนใช้รูปแบบการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ (1)แบบประเมินความรู้ความเข้าใจ (2) แบบวัดเจตคติ (3) แบบสัมภาษณ์ และ (4) แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนต่าง ๆ มาพิจารณาและปรับปรุงรายละเอียดต่าง ๆ ในองค์ประกอบของหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นสามารถนำไปใช้ได้ตามความพร้อมของผู้เข้ารับการอบรมและวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการอบรม โดยใช้ Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test

ระยะที่ 3 นำหลักสูตรไปใช้ขยายผล โดยอบรมผู้ปกครองเด็กบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัย ในเขตการศึกษา 9 จำนวน 10 คน เพื่อหาประสิทธิผลของหลักสูตร ใช้รูปแบบการทดลอง One Group Pretest - Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) แบบประเมินความรู้ความเข้าใจ (2) แบบวัดเจตคติ (3) แบบสัมภาษณ์ และ(4)แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการอบรม โดยใช้ Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้หลักสูตรอบรมผู้ปกครองในการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาในระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาขึ้นตามหลักวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ 95.43/94.50 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.853 สารสำคัญของหลักสูตรบรรจุไว้ใน CD-ROM ทั้งหลักสูตรและชุดฝึกอบรมใช้ในการฝึกอบรมผู้ปกครองทำให้มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจและเจตคติในการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กบกพร่องทาง สติปัญญาในระดับปฐมวัยก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนน หลังการอบรมสูงขึ้น รวมทั้งมีทักษะในการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพกล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก ความเข้าใจภาษาและการใช้ภาษา ตลอดจนทักษะทางสังคมและการช่วยเหลือตนเองสูงขึ้นด้วย

Somporn Warnset. 2002. *A Curriculum Development in Rehabilitation for Parents of the Preschool Children with Intellectual Disabilities*. Doctor of Education Thesis in Curriculum and Instruction, Graduate School, Khon Kaen University. [ISBN 974-668-858-8]

Thesis Advisory Committee : Asst.Prof.Dr. Unchalce Sanrattana ,Prof.Dr.Padoong Arrayavinyoo,
Asst. Prof.Dr. Taveechai Boonterm

Abstract

The aim of this study was to develop a curriculum in rehabilitation for parents of the preschool children with intellectual disabilities. Three phases of the study were conducted.

In the first phase, the researcher investigated documents, research studies in related topics and surveyed the essential need from the parents background of the 160 special children by using questionnaires interviewing the 15 experts in various related fields and 16 parents from all over the country about the needs in training the parents including the basic data in curriculum construction.

In the second phase, after the curriculum had been designed based on the information from preliminary study and evaluated by 12 experts in various related fields, the curriculum was improved. The curriculum consisted of the curriculum document, the manual and the curriculum package which had 13 CD-ROM and 4 forms : Evaluation Form, Attitude Form, Interview Form and Behavior Observation Form. The curriculum package yielded 95.43/94.50 effectiveness. The one group pretest-posttest design was used for testing the effectiveness of curriculum. Ten parents of the preschool children with intellectual disabilities from special education centers in region 10 were used as a sample group and Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test was used in the data analysis.

In the final phase, the one group pretest-posttest design was used for practice the competency of curriculum. Ten parents of the preschool children with intellectual disabilities from special education centers in region 9 were used as a sample group the Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test was employed in the data analysis.

The product of this study was a training curriculum for parents for the rehabilitation of children with intellectual disabilities. It was developed in accordance with curriculum development principles. The training package has an efficiency ratio of 95.43/94.50 and effectiveness index of 0.853. The significant features of the curriculum had been recorded in CD-ROM. Results of the study showed that both the curriculum and training package had significantly bettered the parents' knowledge and attitude towards the rehabilitation of children with intellectual disabilities at the .05 level of significance. The parents also had developed activity organizing skills for the rehabilitation of large and small muscles, the ability to understand and to use language, as well as social skills and better self - help.